

nézve megegyezésre, úgy a leglényegesebb szerződésalkotó elem hiányzik és azt bírói ítélet nem pótolhatja, mert akkor a jog a kényszer jellegével fog birni.

Jelen problémával kapcsolatban még az az — itt el sem dönthető — kérdés is felmerülhet, hogy ha a szerződés fennállásáról nem tudó vevő új biztosítási szerződést köt, úgy ez a szerződés a K. T. 471. §-a értelmében tulbiztosítás lesz-e és a két biztosító közül melyik jogosult díjat követelni és melyik tartozik ezzel kapcsolatban a kockázatot viselni.

Miután jelentékenyebb összegű és így jogvitát inkább előidéző kárbiztosítás legnagyobb részét ingatlanokra vonatkozóan jön létre, a helytelenül kifejlődő gyakorlat arra az abszurd — bár esetleg hallgatólagos — megállapításra fog vezetni, hogy a kárbiztosítási díj, az ingatlant mintegy dologi teherként terheli anélkül, hogy a harmadik jóhiszemű személy ennek a dologi tehernek létezéséről a telekkönyvből tudomást szerezhetne, és így a gyakorlat illetően való kifejlődése végeredményben a telekkönyvben való bizalmat sérti meg. A biztosítási szerződés a személyhez fűződik, nem szabad bírói gyakorlatnak oda vezetni, hogy ez valóságos dologi teherként a szerződés lejártáig az ingatlan mindenkori tulajdonosát terhelje, egyedül azon az alapon, hogy ő tulajdonos, mert ez a gyakorlat éppen azzal a törvénnyel kerül ellentétbe, amelyre való hivatkozással az eddigi ilyen értelmű ítéletek napvilágot láttak.

Dr. Fonyó György.

Járásbirósági hatáskör kikötésének értelmezése. Az édesanya 12.000 P értékű ingatlanában fektette gyermekének apai készpénzörökrészét, majd az ingatlant adásvételi szerződésbe öltöztetve másik gyermekére ruházta. — Előbbi gyermek a szerződésnek ajándékozássá minősítése és apai jussának kifizetése iránt perli anyját s az ajándékozott testvért. — Az „adásvétel megtámadása, stb.“ iránti per tárgyában felek kikötötték a járásbirósági hatáskört. — Az elsőbírósági eljárás során meghal az anya és felperes a perben új keresettel követeli az ajándékozott alperes testvértől 3000 P anyai köteles részét is. — Az alperes az új kereseti követelés értéke tekintettel pengátló kifogást emelt s az egységesre tekintettel az egész per megszüntetését kéri.

A felsőbíróság a pernek csupán a kötelesrészt tárgyazó részét szünteti meg, s idevágóan nem honorálja felperesnek következő érveit:

A kötelesrész iránti per két tényezőtől tevődik össze: a szinlelt ügylettel elvont hagyaték megállapításából és a 3000 P kötelmi igényből. — A szinlelt ügyletnek megtámadása s ingyenessé minősítése s ez alapon alperesnek ajándékozotti felelőssége közös és azonos alapkérdését képezi úgy az atyai örökrész, mint az anyai kötelesrész iránti pernek, erre pedig

a hatáskör kikötöttségét, — a 3000 P kötelmi igény, mint az átruházással elvont kötelesrész, tehát a főkövetelés mellett járulékként követelt kár pedig a Pp. 8. §-a szerint az érték megállapításában nem számít, ezért a felperesi álláspont szerint a kötelesrész tárgyában is elutasítandó lett volna a pergátló. — Véleményének helyességét illetően a Pp. 1. §-ának 2. a) pontjára is hivatkozott, mely szerint a hatáskör kikötése nem vonatkozik a konkrét perre, hanem arra a jogviszonyra, amelyből a per ered, már pedig a „megtámadott adásvételből“, illetve a minősítendő ajándékozásból, mint jogviszonyból ered a szerződéssel sértett kötelesrész iránti per.

Dr. Fenyvesi Károly.

Kártérítés hosszabb tartamu szerelmi viszony esetén. A Polgári Jog mult számában ismertettük a Kuria egy ítéletét, ahol nézetünk szerint helyesen kártérítést ítélt meg, habár a nemi viszony hosszabb ideig tartott is, mert a kártérítés jogalapja, a magánjogi csábítás, fennforog mindaddig, míg a nő a viszonyt annak az akaratkorlátozó körülménynek (megtévesztés, házassági ígéret, függő viszony) hatása alatt folytatja, melynek következtében megkezdte. Ujabbán a Kuria P. III. 4680/1928. sz. ítéletében még világosabban jut kifejezésre ez az álláspont. A tényállás szerint a felek ismeretsége a tánciskolában kezdődött, mikor a felperes 15 éves uri leány volt, csak évek mulva kezdődött a nemi viszony alperes házassági ígérete után és azután többszörös megszakítással, aminek oka a férfi szüleinek az a magatartása volt, hogy a házasságot ellenezték, körülbelül 5 évig tartott. A férfi többször tett olyan nyilatkozatot és tanusított olyan magatartást, mely a leányt abban a hitében újból megerősítette, hogy a férfi őt tényleg feleségül akarja venni. A Kuria megítéli a kártérítést, mert úgy látta, hogy a fiatal és tapasztalatlan uri leány, még mindig komolyan hihette, hogy a férfi elveszi és ennek hatása alatt folytatta a nemi viszonyt.

Ez a tényállás határeset, ahol a leány fiatal korára való tekintettel feltehető, hogy még mindig hihetett az ígéret komolyságában. Bár e téren mindig azon az állásponton voltam, hogy a gyengébbet, a kihasználta a nemi kapcsolatban védeni kell, vigyázni kell, hogy a gyengébb védelme ne szolgáljon a ravasznak és romlottnak anyagi eredményes spekuláció forrásául. Tapasztalt nő, ami alatt nem kell azt érteni, hogy nemileg is tapasztalt legyen, már akkor is, ha házassági ígéret folytán a nemi viszony megkezdésébe belemegy, mindenesetre már gyanus, hogy vajjon nem szabad akaratból tette ezt és csak utólag akarja a házassági ígéretet, melyben sohase hitt